

රාජකාරියේ සේවය හා සම්බන්ධව ශ්‍රී දළදා මන්දිරයේ කටයුතුවලින් බිඳක්

වයි. කේ. තිස්ස බණ්ඩාර,

වැඩ බලන පුස්තකාලයාධිපති,
බුද්ධග්‍රාමයේ භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය,
ආරාධිත කමිකාවාරය,
රජයේ විශ්වවිද්‍යාලය

රජයට කරන සේවය රාජකාරියයි. දළදා මන්දිරය, සතර දේවාල, රජමහා විහාරය යන මේ ආයතනයන් වැඩිවසම් ක්‍රමය අනුව රාජකාරියට යටත් කර තිබේ. මේ ස්ථානයන්හි ප්‍රධාන නිලධාරීන්ට ඇතුළු කට්ටලයේ නිලධාරියෝ යයිද සුළුසේවකයින්ට නිලකාරියේ යයිද ව්‍යවහාර කරන ලදී. මේ දෙපක්ෂය විසින්ම රාජ මන්දිරය, දළදා මාලිගාව, සතර දේවාලය, රජමහා විහාරය ආයතනයන්හි ඒ ඒ ආයතනයන් සතු දේපල භුක්ති විඳිමින් ඒ ඒ අයට නියමිත රාජකාරිය කළ යුතු වන්නේය. මේ සේවය රාජකාරිය නමින් හඳුන්වනු ලැබේ. ඒ ඒ නිලධාරීන් විසින් භුක්ති විඳිනු ලබන ඉඩම් කොටස්වලට නිල රාජකාරි පංගු යයි නම් කළහ. යට දැක්වූ ආයතනයන්ගේ සේවය සංවිධානය කරන්නේ අගමැති හෙවත් අදිකාරම් විසින් තෝරා රජු විසින් පත් කරන ලද බස්නායකවරුන් විසිනි. (අභයසිංහ, පී.ඇම්.ඊ. 1998, පි 63).

අභයසිංහ මහතාගේ උඩරට විවිධ ග්‍රන්ථයේ ඉහත කියමනට අමතරව මෙකී රාජකාරි නිලපංගු ක්‍රමය ඇතැම් පිටිසර බද දේවාල වෙනුවෙන්ද පැවතිණි. අලවතුගොඩ දේවාලය, පුරුගොඩ පිටියේ දේවාලය ඉන් දෙකක් පමණි. නිල පංගු ක්‍රමය බෙහෙවින්ම ක්‍රියාත්මකව ඇත්තේ ශ්‍රී දළදා මාලිගාව සම්බන්ධයෙනි. ඒ වෙනුවෙන් විවිධ පුද්ගලයින් වෙත විවිධ සේවාවන් කරණ කොට ගෙන දේපල, භුක්තිය සඳහා ලබා දී තිබේ. එකී දේපල වතු හා කුඹුරු යන දෙයාකාරයෙන්ම යුක්ත විය. ඇතැම් නිල පංගු, සේවය අවසන් වීමත් සමඟ අවසන්ව ඇත. ඇතැම් ඒවා දිගින් දිගටම පාරම්පරික උරුමකාරයන් විසින් භුක්ති විඳිනු ලැබ ඇත. විවිධ මට්ටම පිහිටා ඇති එකී පංගුවල ප්‍රමාණ සහ ස්වභාවයන් ඒවා ලත් අය සහ ඒ වෙනුවෙන් උරුමකම් ලබන්නෝද සඳහන් කරමින් සන්නස් හෝ තුඩපත් ප්‍රදානය කෙරෙන්නට ඇත. කුමන ආකාරයකින් හෝ පොදු සම්මතයේ ව්‍යවහාරව සහ පවත්වා ගෙන එනු ලැබූ එකී පංගු ක්‍රමයට අත් පංගුවත්, ලැබූ අයත්, රාජකාරියේ අන්දමත් පසුව ලේඛනගත කෙරිණි.

මෙම කෙටි ලිපියේ අරමුණ වන්නේ දළදා වහන්සේ වෙනුවෙන් ඉටු කළ රාජකාරි වාරිතුරු වැඩ තුළ ශ්‍රම විභජනය හා විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යය බැඳී සිටි ආකාරය සාකච්ඡා කිරීමයි. එමෙන්ම වැඩිවසම් සමාජ ක්‍රමයක පුද්ගලයා භූමිය හා සම්බන්ධ කර ගනිමින් සරල වගකීම් භාරයක් භාරගෙන ඉටු කිරීමටත් ඒ මගින් ඔහුගේ සමාජ වගකීම ප්‍රකාශ කිරීමත් මෙම උදාහරණවලින් පෙනේ.

1872 වර්ෂයේදී ලේඛනගත කරනු ලැබ ඇති දැනට මහනුවර රාජ්‍ය ලේඛනාගාර දෙපාර්තමේන්තුව සතු SERVICE TENURES REGISTER KANDY - 1872 ලේඛනයේ පෙරමි දෙකක මෙම විස්තර සඳහන්ය. ඉන් ශ්‍රී දළදා මාලිගයේ රාජකාරි පංගු ක්‍රමය වෙනුවෙන් පැවැති ලේඛනාගාරයේ අවසරය පරිදි ලබා ගත් තොරතුරු අනුව සුළු ප්‍රමාණයක් මෙහි සඳහන් කරමු.

- පංගුව : අගුරු දෙන පංගුව
- ගම : වටගොඩ
- ලැබූ අය : අපුල්ලන්තලාගේ ටිකිරි කොල්ල එම, කිරි පුව. එම, මැනික එම, ආදිකි. එම උක්කුවා
- ඉඩම් : පරකනුවෙලදෙනියේ කුඹුර, එම වත්ත
- රාජකාරියේ අන්දම : පංගුවේ කොට්ඨාස එකිනෙකින් අගුරු කදක්ද යහකට නොවැඩිව මාලිගාවේ වැඩට දීමද සෑම අපුල්ලන් අවුරුද්ද දාම දිව (දියවඩන) නිලමෙට එලවළු කත් හතරකුත් බුලත් හතලිහකුත් දී පෙනී සිටීමය. (මේ ලේඛනයේ දියවඩන නිලමේ යන තැන දිව නිලමේ යන්න බොහෝ තැනක යොදා තිබේ).

- පංගුව : ආවතේව සුදු කරන පංගුව
- ගම : උල්ලුපිටිය
- ලැබූ අය : ඌරාපොලගෙදර අප්පුහාමි. එම, සිංහිරි අම්මා. එම, ටිකිරි මැනිකා
- ඉඩම් : නුගඅන්ගේ ගොඩ කුඹුර, හිටිනා වත්ත
- රාජකාරියේ අන්දම : මාලිගාවේ ආවතේව කරන භාජන මැදීමද අවුරුද්දකට වරක් රිදී මුදු දෙකක් දී දිව නිලමෙට පෙනී සිටීමද, මාලිගාවෙන් දිව නිලමේගේත් වැඩ කෑම ලැබ අවුරුද්දකට දවස් පහළොවක් කිරීමය.

- පංගුව : කාරියකරවනමුරේ පංගුව
- ගම : නියංගොඩ
- ලැබූ අය : හේරත් මුදියන්සේලාගේ අප්පුහාමිගේ බුදලේ උරුමකාරයෝ. කුලතුංග මුදියන්සේලාගේ උක්කුරාලගේ බුදලේ උරුමකාරයෝ.
- ඉඩම් : කන්දේ කුඹුර
- රාජකාරියේ අන්දම : කාරිය කරන මුරය කිරීමද අවුරුද්දකට වරක් දිව නිලමෙට කැවිලි පෙට්ටියක්දී පෙනී සිටීමද, සතර මංගලායටත් පෙරහැරටත් පැමිණ වැඩ රාජකාරි කිරීමද කාරියකරවන මුරේට පත්වෙන විට දිව නිලමෙට පවුං තිහක බුලත් හුරුල්ලක් දීමද ය.

- පංගුව : දුර පංගුව
- ගම : වල්ගම, අලදෙණිය, හෑදෙණිය, විගුම්පොල
- ලැබූ අය : ගලපිටගෙදර පුලිගුවා. එම, ගිරංගි. එම, ගරු. එම, දන්කු. එගොඩගෙදර පොන්නම්මා. නාගහදෙණියේ අබ්දුල් රහිමන් ලෙබ්බේ. මෙරිඤ්ඤගේ ජානිස් අප්පු (සහ තවත් බොහෝ අය වෙති)
- ඉඩම් : කුඹුරු, වතු, හේන් (ප්‍රමාණවලින් බොහෝය. විස්තර සඳහා එකී ලේඛනයේ පිට 636 සිට බලන්න.)

රාජකාරියේ අන්දම : හේමකන් දෙකකට අයිති සෑම දෙය නම් හෝ එලවළු ජාති විස්සකුත් ඉදිවන කෙසෙල් කැන් තුනකුත් තෙල් හුණ්ඩුවක් නොහොත් ඒ වෙනුවට එක කදකට පැන්ප තුනකුත් බැගින් දීමද, මංගලයේ සතර එකිනෙකට හකුරු පෙට්ටියකුත් ඉදිවන කෙසෙල් කැන් තුනකුත් බැඳි කදක් බැගින් දීමද, සතර මංගලයටත් පෙරහැරේ දවස් පහකටත් වෙසක් පූජා දෙකකටත් මාලිගාවට පැමිණ තනියම කරන්ට යෙදෙන වැඩ රාජකාරි කිරීමද, දැව දඬු කප්පවා ඇද්දවීම සහ ඒවා මාලිගාවේ වැඩට සැහැලා දීමද බෙදා අවුළු පිදුරු වැහීමටත් අලුත්වැඩියාවල් වල වැඩටත් උදව් වීමද, දිව නිලමේ වෙනසම් මාලිගාවේ පයිංඩකාරයෝ ගමට පැමිණි විටක පැහිදුම් දීමද මුත්තෙට්ටුවේ කොල පැහිමේ වැඩට මී ගොන් බානක් දීමද අලුත් අවුරුදු මංගලයට එළවළු පස් වර්ගයක් සහ කෙසෙල් කැනක් බැඳි කදකුත් අලුත් බුලත් හතළිහකුත් දී දිව නිලමෙට පෙනී සිටීමද, අවුරුද්දකට දවස් දෙකකට නොවැඩිව විදානේගේ වැඩ කිරීමද, මාලිගාවේ සැරසිලිවලට අවුරුද්දකට දෙවරක් කැනුන් සමග කෙසෙල් ගස් දෙකකුත් කුරුම්බා ගෙඩි හතරකුත් බැගින් දීමද (මේ දුර පංගුවේ ස්වභාවය හා ලැබූ අයද, ඉඩම්වල ප්‍රමාණද, කළයුතු වැඩ වල අන්දමද විවිධ වේ).

පංගුව : නවත් පංගුව

ගම : බටුගොඩ

ලැබූ අය : අලකොලඅංගේ ටිකිරි නයිදේ, එම මැනිකා.

ඉඩම් : අලකොලදෙණියේ කුඹුර හා එම වත්ත

රාජකාරියේ අන්දම : අලුත් අවුරුදු මංගලයට ප්‍රථම හොඳ අලුත් හිරමනේකුත් මාලිගාවට දීමද මාලිගාවේ ආවුඩ හරිගැස්සීමත්ය. යකඩ වැඩක් අවුරුද්දකට දෙමාසයකට නොවැඩිව කිරීමත්ය. ඒ වැඩ කරන විට හොඳට බත් මාළුන් වේලක් බැගින් ලැබීමද, අලුත් අවුරුදු මංගලයට පසු දිව නිලමෙට ගිරයකුත් බුලත් හතළිහකුත් පංගුවෙන් දීමද පයිංඩේ කරන කාරියකරනරාලටත් එමාකාර පෙනුමක් දීමත්ය.

පංගුව : පැනිදෙන පංගුව

ගම : බටගල්ල

ලැබූ අය : දොඩංතැන්නේ පුසුඹා. එම, නන්දුවා. එම, කිරියා. එම, කිරිඋන්නා. අම්බලන්තැන්නේගෙදර කිරා.

ඉඩම් : දොඩංතැන්නේවත්ත

රාජකාරියේ අන්දම : මාසයකට වරක් කිතුල් පැනි බෝතල දෙක බැගින් මාලිගාවට ගෙන ගොස් දීම ද, අලුත් අවුරුද්දේ මංගලයට පසු දා කඩිනමින් එලවලු කන් දෙකක්ද අතකට බුලත් හතළිහක් වූ බුලත් අත් දෙකක් දිව නිලමෙට දීමය.

- පංගුව : පිදවිලි පංගුව
- ගම : වල්ගම, අලදෙනිය, හදෙනිය.
- ලැබූ අය : පට්ටිගෙදර බාවා ගෙබු. සට්ටිබි ලෙබ්බිගෙ ටිකිරි තම්බි. එගොඩ ගෙදර සදුක්කු ලෙබ්බිගෙ බුදුල්කාරයෝ (සහ තවත් අය).
- රාජකාරියේ අන්දම : අවුරුද්දකට වරක් මාලිගාවේ මලුවේ අතුරන්ඩ සෑහෙන තරම් වැලි මාවිලි ගඟෙන් මාලිගාවට ඇද එහි පහසු ආකාර ගොඩ කිරීමද, නියම කල විටක තුන් මාසයකට වරක් බැගින් මාලිගාවේ පඬුරු මිල ගණන් කිරීමට විශ්වාස කළ හැකි හොඳ මිනිස්සු පස් දෙනෙක් දීමද, අවුරුද්දකට වරක් දස දවසක් වී ඇදීමට ගොන් තිස් දෙනෙක් නොහොත් හතලිස් දෙනෙකුගේ තවලමක් දීමද දිව නිලමේටත් කාරියකරන රාළටත් අවුරුද්දකට වරක් පෙනුම් වට්ටියක් බැගින් දී පෙනී සිටීමද, මාලිගාව අලුත්වැඩියා කරන විට වැලි කරත්ත පහක් දීමය.

- පංගුව : බඩල් පංගුව
- ගම : ඇඹුල්පුරේ
- ලැබූ අය : විජේන්ද්‍ර ගෙදර පුවි නයිදා
- ඉඩම් : කන්දේපල්ලේ කුඹුර, එම වත්ත
- රාජකාරියේ අන්දම : මාලිගාවට පැමිණ එහි රන් රිදී බඩුන් ආයුධන් අවුරුද්දකට දවස් හයකට නොවැඩිව මැදීමද, අලුත් අවුරුදු මංගල්‍යයට පසුව පෙනුම් පිණිස ගිරා කැත්තකුන් හොඳ මුදු දෙකක්ද දිව නිලමේට දීමද, මාලිගාවේ වැඩ රාජකාරි කරන විට උදයට කැඳන් දවලට බත් මාලුන් සවසට හාල් හුණ්ඩුවකුත් ලැබීමදය.

- පංගුව : මිනුම් පංගුව
- ගම : විගුම්පොල, වල්ගම, අලදෙනිය.
- ලැබූ අය : මනන්තලාගෙදර කිරිසොඳා, එම, මැනිකි. නයිදෙ බඩකුරු කලු අප්පු, කිරිහටනා, කිරිහොඳා, පිනා (සහ තවත් බොහෝ අය එකී ලේඛනයේ 629 පිටුව සිට දැක්වේ).

- රාජකාරියේ අන්දම : මුත්තෙට්ටු කුඹුරු වල අසුවනු කමතෙදීන් අටුවේදීන් මැනීමද, නිල පංගු වලට කෙටීමට දෙන විට මාසෙකට තුනමුනක් බැගින් මැනීමද, ඒ හාල් මාලිගාවට ගෙනත් බාර දීමට පනිවිඩ කීමද, මංගල්‍යයේදීන් පෙරහැර දවසේත් වෙසක් පූජා දෙකකදීන් මාලිගාවට පැමිණ නියම කරන්ඩ යෙදෙන වැඩ රාජකාරි කිරීමද අලුත් අවුරුදු මංගල්‍යයට දිව නිලමේට බුලත් හතලිහකුත් එලවඑ කෙරවලකුත් දී පෙනී සිටීමද, සතර මංගල්‍යයකටත් කෙරවලක් බැගින් දිව නිලමේට දීමද, දුරයා ලෙඩින් සිටින විට පයිංඩකාරකමේ වැඩ රාජකාරි කිරීමදය (මිනුම් පංගුව සඳහා පිරිස බොහෝ වෙති).

- පංගුව : මුර පංගුව
- ගම : වටගොඩ
- ලැබූ අය : ගලපිට ගෙදර මැතිකා
- ඉඩම් : අස්වැද්දුම් කුඹුර

රාජකාරියේ අන්දම : එක මුරයකට දවස් පහලොව බැගින් මුර දෙකක් වෙසක් මාසයේදී කිරීමද මුරය කරන විට උදේ තේවාට ප්‍රථමත් පසුවත් උදෑසනත් මාලිගාවේ මිදුල පිහදැම්මද මහ දානේ තේවාට පසුව පරවූ මල් ඇදීමද, පහන් පිසදමා පත්තු කිරීමට සුදානම් කිරීමද, ගල් ඔරුවේ වතුර පිරවීමද දිව නිලමේ විසින් නියම කරනට යෙදෙන තමුන්ගේ ජාතියට විද්ධ නොවෙන්නකින්, උග්‍රයම් වැඩ කිරීමටද, පනිවිඩ වල සැමද, මුරේ සිටින විට දවාලට හොඳට බත් මාලු දෙවෙලකුත් සවසට හාලුත් ගමන් යන විට හොඳට බත් මාලු තුන් වේලකුත් ලැබීමද, මුර කරන විට රැ දවල් දෙකේම සිටීමද, දිව නිලමට අලුත් අවුරුද්දේ පෙනුමට එලවළු කඳකුත් බුලත් හතලිහකුත් දීමය. වැඩ රාජකාරී වෙනුවට අවුරුද්දකට සිලිං හතරක් ගෙවනවාය (මාලිගාවට මුර පංගු යටතේ ගම් කීපයකින්ම සේවා සැපයේ. මාරතුගොඩ, දොලපිහිල්ල ගම් ඒ අතර වේ.)

පංගුව : නිල පංගුව

දළදා මාලිගයට නිල පංගු බොහෝ ඇත. ලැබූ අයද ඒ ඒ නිල පංගුද විවිධය. එමෙන්ම එකී එකී සේවයන් සඳහා ගම් කීපයක්ම නියෝජනය වන අතර ඒ වෙනුවෙන් දෙනු ලැබ ඇති දේපල ප්‍රමාණද විවිධය. නිල පංගු ලබා ඇති ගම් අතරින් විගුම්පොල, වල්ගම හා අලදෙණිය නිදසුන්ය. මේ විස්තර වැඩි වශයෙන් බැලීම සඳහා අදාල ලේඛන පරීක්ෂා කරනු මැනවි.

- පංගුව : රදා පංගුව
- ගම : පලිපාන
- ලැබූ අය : වරකාදෙණියේ පුසුඹා
- ඉඩම් : දළදාගේ කුඹුර

රාජකාරියේ අන්දම : දිව නිලමටත් මාලිගාවේ කාරියකරනරාලටත් සිංහල අලුත් අවුරුදු මංගලාය පසු වූ කඩිනමින් එකිනෙක තැනැත්තාට තොප්පියක් බැගින් දීම ද පෙරහැරට පැනිදොඩමක් පමණ මහත අත් පන්දම් උන්ඩි පනහක් දීම ද ය.

- පංගුව : ලුනු දෙන පංගුව
- ගම : කහවත්ත
- ලැබූ අය : මහම්මදු ලෙඩබේ, උදුමලෙඩබේ
- ඉඩම් : උඩදාහත්තේ කුඹුර, උඩඅත්තේ කුඹුර

රාජකාරියේ අන්දම : සිංහල අලුත් අවුරුද්දට ප්‍රථම කුඹුරු බිම් පැලකට ලුනු සේරු දහයක් බැගින් හොඳ පිරිසුදු ලුනු සේරු විස්සක් දීම ද, පංගුවෙන් පෙනුම් පිනිස කරවලයකුත් බුලත් හතලිහකුත් දීම ද ය.

- පංගුව : ලේකම් මුරේ පංගුව
- ගම : අලදෙණිය
- ලැබූ අය : වාසල හේරත් මුදියන්සේලා අප්පුහාමි කොරාලගේ බුදුලේ උරුමකරයෝ
- ඉඩම් : බොගහකුඹුර, ගල්මුනේ කුඹුර, උරුමකොට අංග, වෑකඩේ කුඹුර, බෝගහකුඹුර වත්ත (සහ තවත්)
- රාජකාරියේ අන්දම : අවුරුද්දක් අවුරුද්දක් බැගින් මාලිගාවේ ලේකම් ධුරය කරමින් ලේකම් මිටි බාර ගැනීම ද, මංගල්‍ය සතරටත් සතර පෙරහැර දවසකටත් වෙසක් පූජා දෙකකටත් මාලිගාවට අවුරුදු පතා පැමිණ රාජකාරි කිරීම ද අලුත් අවුරුදු මංගල්‍යයට කැවිලි පෙට්ටියකුත් බුලත් හතලිහකුත් දීම නිලමේට අවුරුදු පතා දී පෙනී සිටීම ද, දිව නිලමේට ගමට පැමිණි විටෙක අඩුකු දීම ද ය. (මෙම රාජකාරියට ඉඩම් ලැබූ අය බොහෝ වෙති. අදාළ ලේඛනයේ පිටු අංක 681 සිට බලන්න)
- පංගුව : වට්ටෝරු පංගුව
- ගම : කොණඩදෙණිය
- ලැබූ අය : කුඹුරේගෙදර අප්පුහාමි
- ඉඩම් : කරාලියද්දේඅන්ගේ කුඹුර, ගජනැකේඅන්ගේ කුඹුර
- රාජකාරි අන්දම : මංගල්‍යය සතරේදීත් පෙරහැර දවසටදීත් පෙරහැරේ යෑම ද අලුත් අවුරුදු මංගල්‍යය දා කඩිනමින් කැවිලි පෙට්ටියක් සහ බුලත් හතලිහක පෙනුමක් දිව නිලමේට දීම ද ය. දියවඩන නිලමේ විසින් පංගුකාරයා වට්ටෝරු රාළකමේ පයිංඩියට තෝරාගනු ලැබීමට සුදුස්සෙකි.
- පංගුව : සුදු හකුරු දෙන පංගුව
- ගම : යටිහලගල
- ලැබූ අය : ලබුකොලතැන්නේ උක්කුවා. එම, කලුවා. එම, සුන්දරා
- රාජකාරියේ අන්දම : අවුරුද්දකට සුදු හකුරු කැට දෙසියක් බැගින් මාලිගාවට දීම ද අලුත් අවුරුද්දේ මංගල්‍යයට පසු දා කඩිනමින් දිව නිලමේට පෙනුම් පිනිස සුදු හකුරු කැට පනහක් බුලත් හතලිහකුත් දීම ද ය.
- පංගුව : හක්ගෙඩි පංගුව
- ගම : යටිවාවල
- ලැබූ අය : මඩමේ ගෙදර සිරිමල්හාමි. එම, පුංචිහාමි
- ඉඩම් : හපුකොටේ කුඹුර කහටගහවත්ත මුදුනේ වත්ත

රාජකාරියේ අන්දම : මංගලයා සතරේදිත් පෙරහැර දවස් දහයේදිත් මාලිගාවට මිනිසෙක් පැමිණ මාලිගාවේ හක්ගෙඩි පිහිමය.

පංගුව : හිත්තර පංගුව

ගම : උල්ලඳුපිටිය

ලැබූ අය : වත්තේගෙදරලාගේ පුසුඹා. ගලේවත්තේ පංචි නයිදා

ඉඩම් : කිත්තරපොළ කුඹුර, පැල් 1. හිත්තැන්නවත්ත ගලේවත්තේගෙදර වත්ත

රාජකාරියේ අන්දම : අවුරුදු දහයක් ඇතුලත අවුරුද්දක් මාලිගාවේ සිත්තර සහ සැරසිලි වැඩ කිරීම ද, ඒ වැඩ රාජකාරි කරන විට මාලිගාව විසින් ඔහුට ඉඳුම් හිටුම් කෑම සහ ඇඳුම් පැලඳුම්ද වැඩට උවමනා සෑම සායම් ජාති දීම ද ය.

පංගුව : හේවිසි පංගුව

ගම : දිප්පිටිය

ලැබූ අය : ගෙල්මා ලෙබ්බේ. ඉසුබුලෙබ්බේ. ඉස්මායිල් ලෙබ්බේ. මිතරාමන් ඔමරාපුල්ලේ පනික්කලාගෙදර උන්ගු

ඉඩම් : උඩදෙණියේ කුඹුර. වැවේ වත්ත. උග්ගලේහේන. උඩදෙණිය කුඹුර ගලගාව වත්ත ඉදිරියගොඩ වත්ත. ගල්බැම්මේ කුඹුර හා එම වත්ත. පිල්ලෑව වත්ත. ඇටි කෙසෙල් අංගේ කුඹුර. පිහිල්ල ගාව වත්ත. ගල්කොටුවේ වත්ත. දෙල්ගහමුල්ල වත්ත. පොල්කොටුවේ වත්ත

රාජකාරියේ අන්දම : රාජකාරිය වෙනුවට මරක්කල පංගුකාරයන් විසින් කුඹුරු බිම්පැලක සිලිං හතර බැගින් දෙනවාය. මුදල් නො දෙන නොමිමර දෙකේ කොට්ටාසය විසින් කරන රාජකාරි නම් මංගලයා සතර දවස් වල මාලිගාවට පැමිණ එතන සිට ගුරුදෙණියට යන පෙරහැරේ හේවිසි ගැසීමද. එලසම වෙසක් පුජා මංගලයා දවසේ මාලිගාවේ සිට අදාහන මලුවට යන පෙරහැරේ හේවිසි ගැසීමද අලුත් අවුරුදු මංගලයා දාට පසු දිව නිලමේට පෙනුම් පිනිස එලවලු කඳකුත් බුලත් හතලිහකුත් දීම ය (මෙහි මුදල් නො ගෙවන නොමිමර දෙකේ කොට්ටාසය යනු, ඉහත වූ පනික්කලාගෙදර උන්ගු යන අයයි).

ඉහත දක්වන ලද රාජකාරි පංගු වෙනුවෙන් අදාළ ස්ථානයෙන් එකී ලැබීම් ලද සේවා කරුවන් වෙත මුදල් ප්‍රමාණ ද නිකුත් කොට තිබේ. එම මුදල් රුපියල්, පැංෂ, සිලිං, පටුං යන ඒකක වලින් සටහන් ව තිබේ. සෑම සේවයකම මිල අගයන් වාර්ෂිකව ගෙවනු ලැබ තිබේ.

නිදසුන්

- මුර පංගුව : වටගොඩ - සිලිං 04 යි.
- නවංපංගුව : බටුගොඩ - රුපියල් 17.65 යි.
- හිත්තර පංගුව : උල්ලඳුපිටිය රුපියල් 14.70 යි වශයෙනි.

ඉහත සඳහන් කෙටි සාකච්ඡාවෙන් පැහැදිලි වන්නේ සංකඩගලපුර රාජධානියේ රජු වෙනුවෙන් ඉටුකළ යුතු රාජකාරි කටයුතු දළදා වහන්සේ වෙනුවෙන් ඉටු කිරීමටද එසේ ඉටු කිරීමෙන් රාජ්‍යය පක්ෂපාතීභාවය මෙන්ම දළදා වහන්සේට ඉටු කරන ගෞරවණීය සේවය වෙනුවෙන් අභිමානවත් පුරවැසියෙකු ලෙස පුද්ගලයාගේ වගකීම ඉටු කිරීමෙන් ලබන

වින්දනය සාක්ෂාත් කර ගැනීමයි.

තවද විස්තර සඳහා බලන්න

1. SERVICE TENURES REGISTER KANDY – 1872
2. A GAZETTEER OF THE CENTRAL PROVINCE OF CEYLON A.C.
LAWRIE. 1896. COLOMBO

විශේෂ ස්තූති. රාජ්‍ය ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත සහ මහනුවර ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන සුවිගත කිරීමේ සෞමයා සෙනරත් මිය ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයට.